

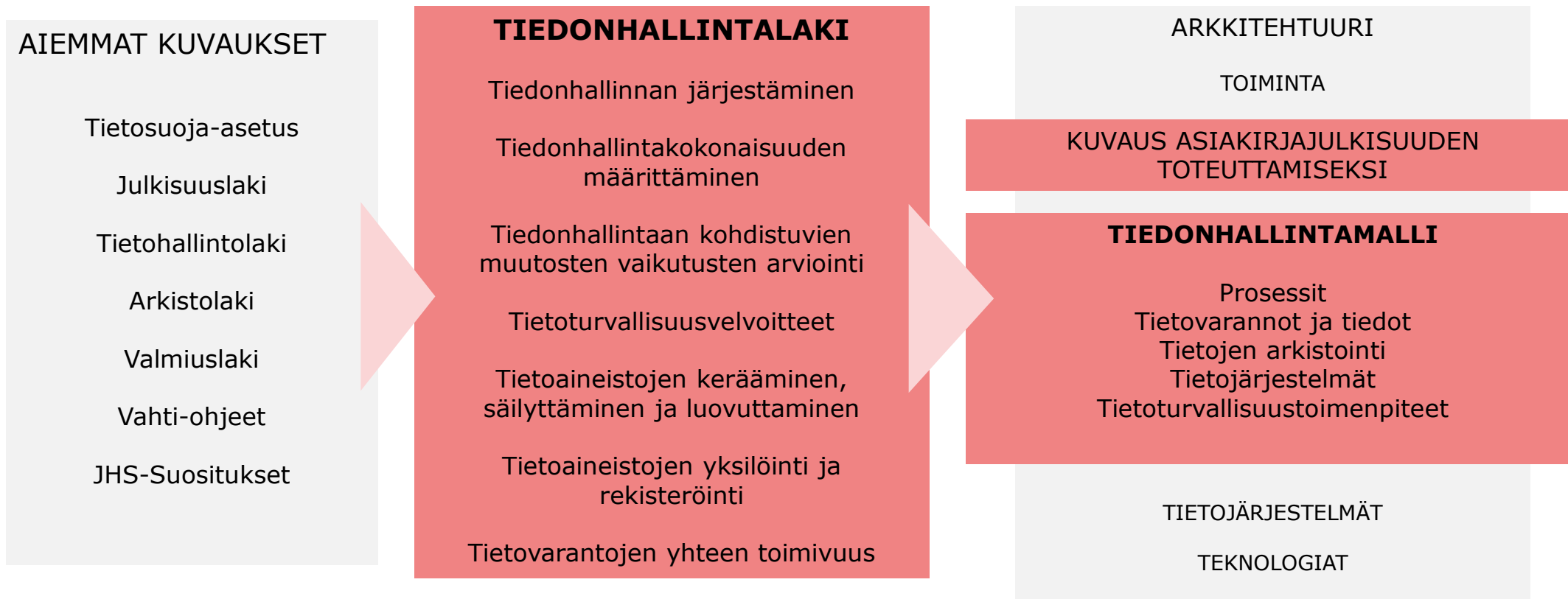
Tiedonhallintamallin hyödyntäminen

Miia Kauppinen
tiedonhallintasuunnittelija & tietosuojavastaava
2.11.2021

www.kontiolahti.fi

Miksi tiedonhallintamalli tehdään?

Lähde: Valtiovarainministeriö

Tiedonhallintamalli **on laadittava tiedonhallintalain mukaisesti** ja se **kannattaa tehdä** prosessien sujuvoittamiseksi ja järjestelmien yhteentoimivuuden parantamiseksi
 -> ajan säästäminen & parempi palvelu

Mikä tiedonhallintamalli?

Tiedonhallintamalli on kuvaus tiedonhallintayksikössä toimivien viranomaisten **tehtävien hoidossa toteutettavasta tiedonhallinnasta**.

Tiedonhallintamalli on **laadittava ja ylläpidettävä**:

- palvelujen, asiankäsittelyn ja tietoaisteistojen hallinnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi
- tiedonsaantia koskevien oikeuksien ja rajoitusten toteuttamiseksi
- moninkertaisen tietojenkeruun vähentämiseksi
- tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteentoimivuuden toteuttamiseksi sekä
- tietoturvallisuuden ylläpitämiseksi.

Tiedonhallintamalli auttaa **hahmottamaan ja hallitsemaan tietomäärää** ja sen elinkaarta sekä tunnistamaan ja hallitsemaan uusien digitaalisten palvelujen käyttämiseen liittyviä riskejä.

Tiedonhallintamallimme rakenne

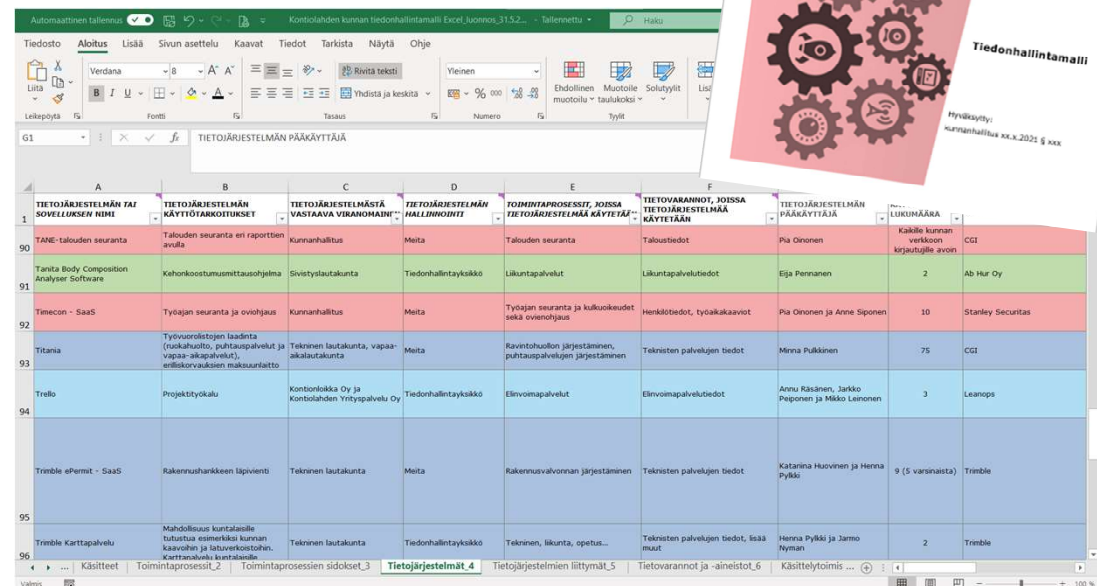
Tiedonhallintamallin luonnokset

- Word-tiedosto

- "Johdanto" tiedonhallintamalliin
- Voidaan tarvittaessa julkaista myös nettiin
- Sisältää liitteinä soveltuvat osat tiedonhallintamalli-Excelistä

- Excel-tiedosto

- Kansilehti
- Organisaatiokaavio
- Ohjeet välilehtien lukua varten
- Käsitteet
- Toimintaprosessit
- Toimintaprosessien sidokset
- Tietojärjestelmät
- Tietojärjestelmien liittymät
- Tietovarannot ja -aineistot
- Käsittelytoimiseloste
- Tietoturvallisuus
- Tiedonhallinnan vastuita
- Johdon näkymä
- Havainnot

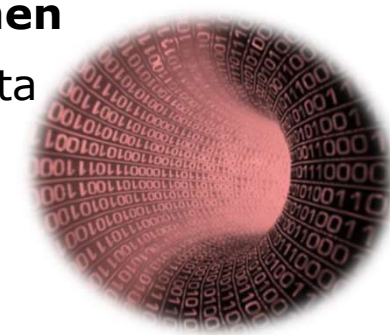

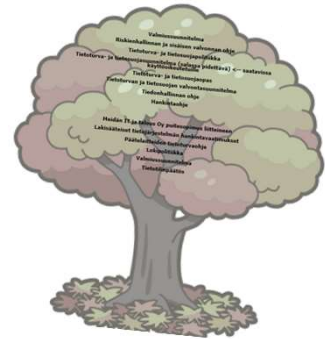
	A	B	C	D	E	F	G	H
	Tietojärjestelmän tai sovelluksen nimi	Tietojärjestelmän käyttötarkoitukset	Tietojärjestelmän vastavaa viranomais	Tietojärjestelmän hallinnointi	Toimintaprosessit, joissa tietojärjestelmää käytetään	Tietovarannot, joissa tietojärjestelmää käytetään	Tietojärjestelmän pääkäyttäjä	LUKUMAARA
90	TANE- talouden seuranta	Talouden seuranta eri raporttien avulla	Kunnanhallitus	Meita	Talouden seuranta	Taloustiedot	Pia Ononen	Kakke kunnan verkkoon kirjautuile avon
91	Tanite Body Composition Analyser Software	Kehonkoostumusmittausohjelma	Sivistystalukunta	Tiedonhallintayksikkö	Likuntapalvelut	Likuntapalvelutiedot	Eja Pennanen	2
92	Timecon - SaaS	Työajan seuranta ja ovihoisuus	Kunnanhallitus	Meita	Työajan seuranta ja kulkukkeudet sekä ovihoisuus	Henkilötiedot, työaika-kaaviot	Pia Ononen ja Anne Siponen	10
93	Titania	Työvuorokirjojen laadinta (ruokahuolto, puhtauspalvelut ja vapaa- aikapalvelut), erikokorvausten maksuunsa	Tekninen lautakunta, vapaa- aikalautakunta	Meita	Ravintohuollon järjestäminen, puhtauspalvelujen järjestäminen	Teknisten palvelujen tiedot	Minna Pulkkinen	75
94	Trello	Projektityökalu	Konttonlääkä Oy ja Konttiolahden Yrityspalvelu Oy	Tiedonhallintayksikkö	Elinvoimapalvelut	Elinvoimapalvelutiedot	Annu Räsänen, Jarkko Peponen ja Mikko Leinonen	3
95	Trimble ePermit - SaaS	Rakennushankkeen läpiviennit	Tekninen lautakunta	Meita	Rakennusvalvonnan järjestäminen	Teknisten palvelujen tiedot	Katarina Huovinen ja Hanna Pykko	9 (5 varsinasta)
96	Trimble Karttapalvelu	Mahdollisuus kuntalaisille tutustua esimerkiksi kunnan kaavoihin ja lausekokoisiin. Karttapalvelu kuntalaisille	Tekninen lautakunta	Tiedonhallintayksikkö	Tekninen, likunta, opetus...	Teknisten palvelujen tiedot, lisää muut	Hanna Pykko ja Jarmo Nymä	2

Tiedonhallintamallin laatimisen hyötyjä

- Tiedämme, mitä tietoja meiltä löytyy ja kenelle niitä voidaan **luovuttaa** ja kenelle ei
- Voimme parantaa tietojärjestelmien **yhteentoimivuutta**
- Pystymme **ennakoimaan** taloudellisia ja toiminnallisia riskejä
- Voimme välttää moninkertaista tietojen keruuta, kun tiedämme mitä tietoa ja mistä sekä keneltä, meillä on saatavilla → **toiminnan tehostaminen ja kehittäminen**
- Saamme helpotettua ja nopeutettua tietojen hallinnan suunnittelua ja toteutusta
→ ohjausvaikutus ja päätöksenteon tuki

* Tiedonhallintamallia voidaan hyödyntää **muutostilanteissa** eli esimerkiksi tietojärjestelmän vaihdon yhteydessä voimme selvittää, mitä ominaisuuksia uudelta järjestelmältä vaaditaan. Saamme uudet järjestelmät täyttämään myös tietosuoja-asetuksen ja -lain vaatimukset. Voimme automatisoida nykyisiä manuaalisia toimintoja.

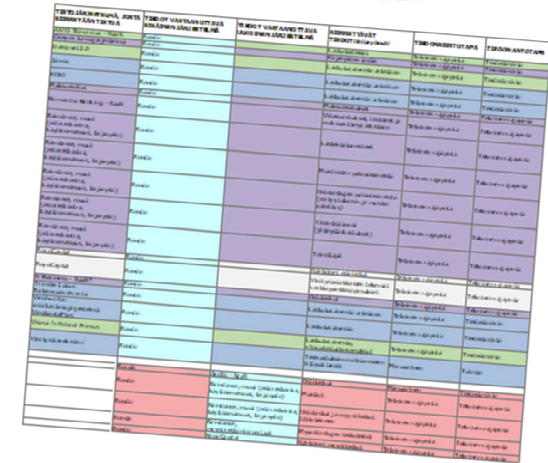

- www.kontiolahti.fi

Esimerkkejä laadinnan yhteydessä tulleista havainnoista tietojärjestelmiin liittyen:

- Voisiko **kotikuntatietojen tarkistusta** varten hankkia kaikille pääsyn Digi- ja väestötietoviraston aineistoon?
- Onko järjestelmissä hyväksyttävä riski, **jos käyttäjiä on vain yksi?**
- Voisiko **projektien hallinnassa** hyödyntää yhtä tietojärjestelmää?
- Olisiko laskutusta mahdollista tehostaa **yhteen asiakastunnukseen?** Keskittäminen?
- Mikäli henkilö kysyy, **missä järjestelmissä hänen tietojaan käsitellään**, saamme asian selville tietojärjestelmälistauksen avulla (järjestelmän käyttötarkoitus, tietovaranto ja mitä tietoja järjestelmässä käsitellään)
- Saamme tiedon järjestelmistä, joista **tietoja ei hävitetä** (toimintatapamuutoksella korjattava asia) ja järjestelmistä, joista puuttuu tietojen hävittämistoiminto (suunnitelma sille, kuinka nämä järjestelmät vaihdetaan lainmukaisiksi)
- Saamme tiedot järjestelmistä, joissa käsitellään **erityisiä henkilötietoja**
- Muutostilanteissa saamme tiedot, mitä tietojärjestelmän **vaihdon** yhteydessä tulee huomioida (järjestelmän sisältämät tiedot, integraatiot, mahdollisten manuaalisten toimintojen automatisointi...)

-

Tiedonhallintamallin hyödyntäminen muualla

- Toiminnan kehittäminen: miten organisaatio toteuttaa ja ohjaa tiedonhallintaa
- **Perehdytys**: toimintaympäristön & palveluprosessien esittely
- Digitalisaation edistämisen tukeminen ja siihen liittyvien riskien hallinta
- Tietomäärän ja sen elinkaaren hallinta nykytilassa ja myös **muutostilanteissa**
- Päällekkäisten prosessien ja järjestelmien karsiminen
- Järjestelmien välisten yhteyksien huomiointi järjestelmävaihtojen yhteydessä
- **Kuntalaisten informointi** kuvauksilla ja kokonaisuuden havainnollistaminen johdolle
- Tunnistetaan ja seurataan muun muassa strategiasta nousevien kehittämishankkeiden vaikutusta tiedonhallintamallin tietojen kautta

*** JOKAINEN ORGANISAATIO TIETÄÄ ITSE PARHAITEN, KUINKA TIEDONHALLINTAMALLISTA SAADAAN PARAS MAHDOLLINEN HYÖTY**

Tiedonhallintamallin ylläpito ja kehittäminen jatkuu 😊

Loppuvuonna 2021:

- Tiedonhallintamallin ylläpito jatkuu eli tiedonhallintamallimme on elävä työkalu
- Nyt Excelissä oleva tiedonhallintamalli viimeistellään Digiturvamalli-palveluun
- Tiedonhallintamallin hyväksyntä johtoryhmässä ja kunnanhallituksessa
- Tiedonhallintasuunnittelija koordinoi ylläpitoa, tekee nostoja ja on mukana muutosvaikutusten arvioinneissa

**YHTEISTYÖSSÄ JOHDON &
ASIANOSAISTEN TYÖNTEKIJÖIDEN KANSSA**

